

BÖLÜM 3

YENİ MEDYA ve NEDEN OLDUĞU SAĞLIK SORUNLARI

Ferdi TANIR¹

Rabia Adeviyye DAL²

GİRİŞ

Yeni medya, bilgisayarların işlem gücü olmadan oluşturulamayacak veya kullanılamayacak olan ortamlara denir. Yeni medya, genellikle dijital olup kullanıcı-sına veya hedef kitlesine etkileşim olanağı sağlar. W. Russell Neuman'a göre yeni medya uzaklık kavramını değiştirmiş, kişiler arası iletişimin sağlanmasına büyük katkı sağlamış, iletişim hızını artırmış, interaktif iletişimi güçlendirmiştir (1).

“We are social” ve “Hootsuite” işbirliğiyle 2021 Ocak ayı dijital raporuna göre dünyada 7,83 milyar yaşamakta ve bu kişilerin %66,6'sı (5.22 milyar) mobil telefon, %59,5'u (4.66 milyar) internet kullanmaktadır. Dünyada 4,2 milyar kişi aktif sosyal medya kullanmaktadır. Dünyada günlük internet kullanımıyla geçirilen süre ortalama 6,54 saat iken; Türkiye, günde 7 saat 57 dakika ile ortalamanın üzerindedir (2).

BTK 2019 yılı verilerine göre Türkiye nüfusu 83.154.997, sabit telefon hat sayısı 11.284.652, mobil telefon abone sayısı 80.790.877, geniş bant internet abone sayısı 76.639.695, mobil geniş bant internet abone sayısı ise 62.407.717'dir (3).

TÜİK 2020 hane halkı bilişim teknoloji araştırmasına göre; Türkiye'de 2020 yılında 16-74 yaş aralığında internet kullanımı %79 (2019'da %75,3) olmuştur. Hanelerin %90,7'sinin (2019'da %88,3) evden internete erişimi bulunmaktadır (4).

Her geçen gün dünya nüfusuyla birlikte akıllı cihaz kullanımı ve internete bağlanma sayıları hızla artmaktadır. İnsanlar artık çoğu banka işlemlerini, alışverişlerini telefonlarından yapmakta, e-devlet üzerinden pek çok işlemlerini sıra beklemeden bir tıkla halledebilmektedir. Bu uygulamaların şüphesiz çok yararı olduğu gibi zararları da göz ardı edilmemelidir. Bu yoğun medya kullanımı, öğrencilerin derslere odaklanmasını engelleyip ders başarısını düşürdüğü gibi çalışan bireylerde de siber aylıklık görülmekte ve iş verimini düşürmektedir. Ayrıca yeni medyanın yoğun kullanımının, bedensel ve ruhsal problemlere da neden ol-

¹ Prof. Dr. Çukurova Üniversitesi Tıp Fakültesi, Halk Sağlığı Anabilim Dalı, ftanir@gmail.com

² Arş. Gör. Dr. Çukurova Üniversitesi Tıp Fakültesi, Halk Sağlığı Anabilim Dalı, r.adeviyye354@gmail.com

lefonuz ya da internetsiz kaldığında bununla nasıl başa çıktığını gözlemlemeli, sorunları kabul etmeli ve değiştirmek için çalışmalıdır. Bu kişiler sportif faaliyetlere daha çok vakit ayırmalı, boş zamanlarında telefon/internet yerine daha retici Őeylerle ilgilenmelidir. Artık yeni medya sayesinde sıklıma bile zaman bulamadığımız řu dönemde belki de kendimize sıklımak için zaman vermeliyiz.

KAYNAKLAR

1. Wikipedia(2021).https://tr.wikipedia.org/wiki/Yeni_medya
2. Digital Report (2021), (27.01.2021 tarihinde <https://wearesocial.com/digital-2021> adresinde yayımlanmıştır.)
3. Btk (2019) İletişim Hizmetleri İstatistiği 2014-2019 (<https://www.btk.gov.tr/uploads/pages/iletisim-hizmetleri-istatistikleri/istatistik-2020-3.pdf>)
4. Tuik (2020) Hane halkı bilişim teknolojileri kullanım araştırması (25.08.2020 tarihinde [https://data.tuik.gov.tr/Bulten/Index?p=Hanehalki-Bilisim-Teknolojileri-\(-BT\)-Kullanim-Arastirmasi-2020-33679](https://data.tuik.gov.tr/Bulten/Index?p=Hanehalki-Bilisim-Teknolojileri-(-BT)-Kullanim-Arastirmasi-2020-33679) adresinden paylaşılmıştır.)
5. Batu M, Güler H; Yeni medya rahatsızlıkları; Yeni nesil medyaya farklı bir bakış, -ICO-AEF'18 IV. International Conference on Applied Economics and Finance & Extended With Social Sciences, Kasım 28-29-30, 2018 / Kuşadası - Turkey 641-655
6. Güney B, Dijital Bağımlılığın Dijital Kültüre Dönüşmesi: Netlessfobi; Yeni Medya Elektronik Dergi; 2017, cilt 1, sayı 2; Doi No: 10. 17932/ IAU. EJNM. 25480200.2017.1/2.207-213
7. Gvenliweb (2019), Nomofobi ve Fomo tehlikesinin farkında mıyız? (24.9.2019 tarihinde <https://www.guvenliweb.org.tr/haber-detay/nomofobi-ve-fomo-tehlikesinin-farkinda-miyiz> adresinde yayımlanmıştır.)
8. Öztürk U, Bağlantıda Kalmak ya da Kalmamak İşte Tüm Korku Bu, İnternetsiz Kalma Korkusu ve rgtsel Yansımaları. Uluslararası Sosyal Araştırmalar Dergisi, Cilt: 8 Sayı: 37, Nisan 2015
9. Kalip K, l M. Teknolojiyle Bağlantılı Yeni Davranışsal Bozukluklar. ESTÜDAM Halk Sağlığı Dergisi. 2020;5(2):318-33
10. Tekayak H, Akpınar E,(2017),Tıp Alanında Yeni Bir Dönem: Dijital ağda Doğan Yeni Hastalıklar, Eurasian Journal of Family Medicine, 2017;6(3):93-100
11. Grhan-Canlı, Z., Hayran, C., & Abi, G. S. (2016). Customer-Based Brand Equity in a Technologically Fast-Paced, Connected, and Constrained Environment. AMS Review, 6, 23-32. <https://doi.org/10.1007/s13162-016-0079-y>
12. Gvenliweb (2020), Teknoloji ağının e-hastalıkları (22.5.2020 tarihinde <https://www.guvenliweb.org.tr/blog-detay/teknoloji-caginin-e-hastaliklari> adresinde yayımlanmıştır.)
13. Hürriyet.com (2017), Duygulu S, İnternet ve sosyal medya hastalıkları: e-hastalıklar (19.08.2017 tarihinde, www.hurriyet.com.tr/aile/yazarlar/serap-duygulu/internet-ve-sosyal-medya-hastaliklari-e-hastaliklar adresinde yayımlanmıştır.)
14. İřęzar S, Ayden C, 2017,Siber aylıklık üzerine değerlendirmeler: Toplu bir bakış, 4th International Regional Development Conference (IRDC'2017), 21-23 September 2017, Tunceli/TURKEY, 860-880
15. Yıldırım S, Kişioğlu A (2018),Yeni teknolojinin ortaya çıkardığı hastalıklar, SDÜ Tıp Fak Derg 2018; 25(4):473-480 doi:10.17343/sdutfd.380640